Став Ӧстранаjасӧа пролѣтарijjас, ӧтутвчӧj!

Вӧрлеӡыс

Леӡӧны — ВКП(б) Мылдiнса Рajком да РIК

№ 45—46 (404—405) | 1937 во JУҢ 1-ӧд лун | доныс 10 ур

Партijнӧj уж перестроiтӧм заводiтчiс. Сijӧс колӧ нуӧдны воӡӧ упорнӧjа да настojчiвӧjа, партijа пыщкӧсса демократijа чорыда соблуdajтӧмӧн большевiстскӧj аскрiтiка нӧшта jонӡыка паскӧdӧмӧн, революцiоннӧj бдiтельност нӧшта jонӡыка кыпӧdӧмӧн.

(„Правда“ газетлӧн передовӧj).

Сӧветскӧj страна кojмӧd пjатiлеткаын

Сojузнӧj да республiканскӧj наркоматjас, коѣjственнӧj организацijаjас, научно-исследовательскӧj учреждениjеjас да мукӧd организацijаjас заводiтiсны Сӧветскӧj Сojузса кojмӧd пjатiлеткалыс план разработajтӧм. Кojмӧd пjатiлетка вопросjаслы нӧжыd вниманijе лоас сетӧма наукаjас СССР-са Академijа majскӧj сессijа вылын.

Воднӧj транспорт развiвajтан туjjас

СССР-са воднӧj транспорт куѣа народнӧj комiссар Пахомов jорт ТАСС-са сотрудниклы вiсталiс воднӧj транспортын кojмӧd пjатiлетка план наметкаjас jылыс.

Сулалӧны гырыс ужjас странаса зев важнӧj воднӧj магiстралjас стрӧiтӧм да реконструктiрujтӧм куѣа. Образцӧвӧj состojанijе колӧ лоны вajӧдӧма Марijнскӧj воднӧj сiстемаӧс, кодi jiтӧ Волгаӧс Балтijскӧj морекӧd.

Воднӧj транспорт зев jона заiнтересujтчӧма кojмӧd вiт воын выль грандiознӧj канал Волга—dон стрӧiтӧм олӧмӧ пӧртӧмӧн, кодӧс востӧмӧн Москва лоас вiт морелӧн—Белӧj, Балтijскӧj, Чорнӧj, Каспijскӧj да Азовскӧj морejаслӧн портӧн. Большоj да Малыj Маныч-jас пыр iндыссӧ востыны ва туj Азовскӧj мореса Каспijскӧjӧ. Волга вылын, вынjӧра гiдротехническӧj узолjаскӧd ӧтщӧщ, кодjас вӧчсӧны Рыбiнскын, Углiчын, кojмӧd пjатiлетка предполагajтчӧ грандiознӧj комплекснӧj сооруженijе Куjбышевӧ стрӧiтӧм. Кojмӧd пjатiлеткаын колӧ лоны разработajтӧма Камско-Печорскӧj соjедiненijелыс проект, код (Камско-Печоускӧj соjедiненijе) пыр Кама да Волга кутасны содтӧd пiтajтчыны воjвыв jujасса вajасӧн.

Сojузса асыв вылын мӧd нѣфтаннӧj база

Кojмӧd пjатiлеткаын ӡiкӧ вежсас нѣфт перjӧмлӧн географijа: jона быдмас сojузса асыввыв рajонjаслӧн ролыс. Главнефтӧн разработajтӧм предварiтельнӧj план серti, тajӧ рajонjасыслӧн общӧj нефтедобычаын уѣлнӧj весыс кыптас 7 прӧчентоан 1937-ӧд воын 17 прӧчентӧ 1942-воын. Асыввыв рajонjасын нѣфт перjӧм лыд сертiыс codас пӧшti ноль пӧв.

Асыв вылын страналыс сojузса мӧd нѣфтаннӧj база лӧсӧdӧм—кojмӧd пjатiлеткалӧн ӧti подува мог.

Кojмӧd пjатiлеткаын скӧтвiӡӧм

Сojузнӧj НКѢ-ын разработывajтчӧ скӧтвiӡӧм куѣа кojмӧd вiтвоса планлӧн проект. Предусматрiвajтчӧ колхозjасын да колхозникjас ордын порojаслыс да ыжjаслыс jурлыdсӧ некымын пӧв содтӧм. Гырыс мероприjатiеjас iдыдобны кормӧвӧj база бурмӧdӧм куѣа. Тырвыjӧ завершiтчас скӧтӧс метiлiрujтӧм. Кojмӧd пjатiлетка пом кежлӧ гырыс jӧла скӧт стадалыс ӡын dорыс уӡыксӧ, ыжjас jурлыdыс 75 прӧц, dорыс уӡыксӧ да став порojасӧс лоас метiлiрujтӧма да вӧртӧма чистопӧрӧdнӧjӧ.

Ставыс тajӧ ӧстас позанлун содтыны 1936-ӧd воӧd ӧткодалӧмӧн морт выло jaj да jӧн шӧркоdа потреблajтӧм 2—2,5 пӧв dорыс неещӡык мынdа выло.

РСФСР-лыс народнӧj овмӧс развiвajтан перспектiвajас

РСФСР-са госплан наметiтiс РСФСР-са народнӧj овмӧс кojмӧd пjатiлетка планлыс общӧj основнӧj установкаjас.

РСФСР-са став промышленность пастаын валӧвӧj продукцijалӧбыdмӧм предусматрiвajтчӧ 21/2—3 пӧв.

Сталiнскӧj конституцijакӧd jiтӧdын кojмӧd пjатiлетка планын торjа тӧdчанлун бootӧны культурно-бытӧвӧj вопросjас. Тырвыjӧ обеспечiвajтчыссӧ, med вojдӧр карjасын, школajасын сiӡiмвоса велӧdӧм da jона паскалӧ dесятiлеткаjасын велӧdӧм. Сiӡ-жӧ колӧ лоны вуӧdӧма школajасын кык ӧмӧнаа занятijеjас быpӧdӧм куѣа уӡ. Здравохраненijе куѣа обеспечiвajтчыссӧ оiктын медицiнскӧj отсӧг вужаныс бурмӧdӧм.

Кojмӧd пjатiлеткаын ыщыd места бootас жiлiщнӧj строiтельство.

Сӧветскӧj вузаӧм развiвajтӧм

Кojмӧd пjатiлеткалӧн план, кодӧс разрабатывajтӧ ССР Сojузса Наркомвнуторг, предусматрiвajтчӧ странаын тӧварбергӧdчӧмлыс тӧdчымӧнjа быdмӧм, потребiтельӧс обслужiajтӧм вужаныс бурмӧdӧм, вузсаа ӧст, medвojдӧр карса окраинajасын, рабочӧj посолонjасын, возӧ выло паскӧdӧм, сijӧс материально-технiческӧjа оснащajтӧм. Iндыссӧ складjас, холодiльникjас, овощехранiлiщӧjас да с. в. паскыd стоiтельство.

Зев ыщыd могӧн ӧн вузаӧмын сетӧм формajас да методjас, кыti гортӧ тӧварjас вajалӧм, гортаныс вузаӧм, заказjас воӡвыв бootалӧм да с. в., кodjас тырвыjӧ-нiк асныс оправdajiсны, паскыda пыртӧм.

(ТАСС)

ВКП(б) Обкомлӧн организацiоннӧj пленум

Мaj 18-ӧd лунӧ, облпатконференцija помасӧм бӧрын, вӧлi ВКП(б) Обкомлӧн организацiоннӧj пленум.

Гуӧн гӧлусujтӧмӧн ВКП(б) Обкомса первojja секретарӧн пленум бӧрjiс А. А. Семiчев jортӧс.

ВКП(б) Обкомса мӧd секретарӧн пленум бӧрjiс I. В. Дjаконов jортӧс.

ВКП(б) Обком бujроса шленjасӧ гуӧн гӧлӧсujтӧмӧн пленум бӧрjiс:

1. А. А. Семiчев jортӧс —ВКП(б), Обкомса первojja секретарӧс;

2. I. В. Дjаконов jортӧс —ВКП(б) Обкомса мӧd секретарӧс;

3. А. П. Лiпiн jортӧс — Комi АССР-са Iсполкомыс предсedательӧс;

4. I. В. Новiков jортӧс;

5. Д. Г. Ковалов jортӧс —НКВd областувса управленijеыс начальникӧс;

6. I. Д. Juров jортӧс;

7. Г. В. Ветошкiн jортӧс;

8. А. А. Хуdajев jортӧс —ВЛКСМ Обкомса секретарӧс;

9. М. I. Калачев jортӧс —„Комiлес“ трестса управлajушщӧjӧс;

10. П. А. Захаров jортӧс;

11. Ф. А. Паршуков jортӧс.

Восьӧн гӧлӧсujтӧмӧн ВКП(б) Обкомса отделjасӧ jуралысjасӧн пленум выноdiс:

1. ОРПО-ӧ jуралысӧн—I. В. Новiков jортӧс;

2. Агiтацija да пропаганdа отделӧ jуралысӧн—Г. В. Ветошкiн jортӧс;

3. Вiӡму овмӧс jукӧdӧ jуралысӧн—I. Д. Juров jортӧс;

4. Школajас да политпросвет уж jукӧdӧ jуралысӧн А. Jеф. Хуdajева jортӧс.

„Вӧрлеӡыс“ газетӧ редакторӧн пленум выноdiс Ф. А. Паршуков jортӧс.

НАЧАЛЬНИКУ ЭКСПЕДИЦИИ НА СЕВЕРНЫЙ ПОЛЮС

ТОВАРИЩУ О. Ю. ШМИДТУ.

КОМАНДИРУ ЛЕТНОГО ОТРЯДА

ТОВАРИЩУ М. В. ВОДОПЯНОВУ.

ВСЕМ УЧАСТНИКАМ ЭКСПЕДИЦИИ НА СЕВЕРНЫЙ ПОЛЮС

Партия и правительство горячо приветствуют славных участников полярной экспедиции на северный полюс и поздравляют их выполнением намеченной задачи— завоевании северного полюса.

Эта победа советской авиации и науки подводит итог блестящему периоду работы по освоению арктики и северных путей, столь необходимых для Советского Союза.

Первый этап пройден, преодолены величайшие трудности. Мы уверены, что героические зимовщики, остающиеся на северном полюсе, честно выполнят порученную им задачу по изучению северного полюса.

Большевистский привет отважным завоевателям северного полюса!

И. СТАЛИН	А. АНДРЕЕВ
В. МОЛОТОВ	С. КОСИОР
К. ВОРОШИЛОВ	А. ЖДАНОВ
Л. КАГАНОВИЧ	Н. ЕЖОВ
М. КАЛИНИН	М. РУХИМОВИЧ
В. ЧУБАРЬ	В. МЕЖЛАУК
А. МИКОЯН	

ВКП(б) ЦК пленумлӧн шуӧмjасыс омӧля велӧdчыссӧ

ВКП(б) ЦК-лӧн пленум муниc февраль—март тольсjасын, корсаӧ колi-ныи 2 da жыи тольсыс сajӧ, но Мылдiнса партijнӧj организацija пленумлыс решенijеjассӧ, Сталiн da Жdанов jортjаслыс dокладсӧ велӧdӧм куѣа ыiном прамӧja ез воч. Торjа-ныи лӧка велӧdӧмыс муно комсомольцjас, профсojузникjас, а medчасӧ колхозникjас пӧвсын. Коммунiстjас da комсомольцjас ез гогрвоны сijӧ iсторическӧj значенijесӧ ВКП(б) ЦК пленум шуомыс, Сталiн da Жdанов jортjас dокладjасыс, мыj вӧсна абу dаслуныс ЦК пленумлыс шуӧмjассӧ велӧdомас. А тас i петӧ мыj абу dаслуныс СССР-са Верховнӧj Сӧветӧ da ужалыс jоз dепутатjасӧс борjомо. Агiтколлектiвjас, кodjас емӧс, тajӧ ужсӧ оз нуны.

Пыржӧ колӧ партijнӧj da комсомольскӧj организацijаjаслыс ужсӧ перестроiтны сijӧн, medым зӧль выло бossыны ЦК пленумлыс шуӧмjассӧ, Сталiн da Жdанов jортjаслыс dокладjассӧ пыdija велӧdӧмӧ. Тajӧ материалjассӧ колӧ iзучajтны став политшколajасын, политкружокjасын, da сыкӧd ӧтщӧщ коммунiстjас, комсомольцjас, профсojузникjас, агiтколлектiвса шленjас dолженос пленумлыс материалjассӧ iзучajтны колхозникjас da сплавщикjас пӧвсын. Та под выдын моблiзujтны колхозникjасӧс, ужалыс jозӧс Верховнӧj Совет da ужалыс jозjаслыс депутатjсӧс бӧрjiг кежлӧ лосӧdчӧмӧ, da сijӧ могjассӧ олӧмӧ пӧртӧмӧ, кodjас сулалӧны мijан воӡын.

ЛОБАНОВ.

Питомник сторожевых собак

Государственная охотничья инспекция облзу организует при Холмогорском племсовхозе питомник сторожевых собак—не заменимых помощников пастухов.

На организацию питомника паркомземом СССР отпущено 7.600 рублей.

(Сев. ТАСС).

В. М. МОЛОТОВ

ТРОЦКІСТСКӦj dА МУКӦd СІКАС ВРЕФІТЕЛЈАСКӦd, dІВЕРСАНТјАСКӦd dА ШПІОНјАСКӦd ТЫШЫН МІјАН МОГјАС

1. КАdРЈАСӦС ВОСПІТАЈТӦМ

Заводітча первој вопроссан—кадрјасӧс воспітајтӧм јылыс вопроссаҥ.

Аскадын мі кужім вӧчны колана вывоdjас шахтінскӧј dелӧыс. Шахтінскӧј dелӧ петкӧdліс, мыј мі вӧлім вывті ыжыd завісімостын важса, буржуазнӧј спеціалістјасыс, сӧветскӧј стројлы чуждӧјјасыс. Сіјӧ петкӧdліс, кущӧм мі вӧлім слабӧс техникаӧн dа проізводствоӧн овладејтӧм большевістскӧј кадрјас јукӧм куҙа. Шахтінскӧј врефітелстволыс урокјассӧ мі іспользујтім сы могыс, медым сувтӧdны хозајственно-техническӧј кадрјасӧс воспітајтӧм јылыс вопрос выл релсјас вылӧ.

1928-ӧd восаҥ, код воӧ относітчӧ шахтінскӧј врефітелјаслӧн dелӧыс, мі заводітім став техническӧј образованіје перестроітӧм. Секі партіја вескыdа шуіс, мыј возӧ ӧз ноҙ мірітчыны міјан хозајственнӧј кадрјаслӧн техническӧј бӧрӧ колӧмкӧd. Большевістскӧј техническӧј кадрјасӧс лӧсӧdан мог, техникаӧн овладејтан мог, вӧлі сувтӧdӧма большевікјас возын кыҙі medса главнӧјјас dа еновтны поҙтӧмјас піыс ӧті.

1931-ӧd во заводітчігӧн хозајственнікјас совещаніје вылын Сталін јорт шуліс:

„Колӧ прізнајтны, мијанлы стыd вылӧ, мыј і мијан, большевікјас пӧвсын, абу ещаӧн сещӧмјас, кодјас вескӧdлӧны бумагајас кырымалӧмӧн. А вот, медым ныры dелӧас, овладејтны техникаӧн, лоны dелӧ хозаинӧн,— та куҙа—ні-ні.

Кыҙ верміс лоны, мыј мі, большевікјас, кујім революціја вӧчысјас, чорыd граждансӧкӧј војнаыс победаӧн петысјас, промышленност лӧсӧdан јона ыжыd мог разрештысјас, соціалізм тој вылӧ крестанствоӧс бергедысјас,—кыҙі верміс лоны, мыј проізводствоӧн вескӧdлан dелӧын мі пасујтам бумажка возын?

Тані помкаыс сын, мыј бумагасӧ кырымавны кокныdжык проізводствоӧн вескӧdлӧм dорыс. І вот уна хозајственнікјас мунісны тајӧ medса ічӧт сопротівленіје віҙ куҙаыс“.

Возӧ Сталін јорт вісталіс шахтінскӧј dелӧ јылыс кыҙі первојја важнӧј сігнал јылыс мијан хозајственнікјаслӧн техника боксаҥ леҙны поҙтӧм бӧрӧ колӧм јылыс.

„Ачыс олӧмыс неӧdчыd сігналізірујтліс мијанлы тајӧ dелӧын неблагополучіје јылыс. Шахтінскӧј dелӧ вӧлі первој сігналӧн. Шахтінскӧј dелӧ петкӧdліс, мыј парторганізацијајаслӧн dа профсојузјаслӧн ез тырмы революціоннӧј бӧітелностыс. Сіјӧ петкӧdліс, мыј мијан хозајственнікјас техника боксаҥ поҙтӧма колӧмаӧс бӧрӧ, мыј ӧткымын важ інженерјас dа техникјас, контролірујттӧг ужалӧмӧн, кокныdжыка ісковтӧны врефітелство тој вылӧ, нӧшта-ын кор најӧӧс dурdывтӧг пікӧ воштӧны „предложенијејасӧн“граніца сајса врагјас. Мӧd сігнал—„промпартијалӧн“ процесс.

Тані гӧгӧрвоӧdліс Сталін јорт-шахтінскӧј врефітелстволыс урокјассӧ:

„Кыҙ верміс лоны, мыј врефітелство бостіс тащӧм паскыd размерјас? Коді тані мыжаыс? Мі тані мыжаӧс. Мі-кӧ ескӧ овмӧсӧн вескӧdлан dелӧсӧ сувтӧdім мӧd ногӧн, мі-кӧ ескӧ јона возјык вужім dелӧлыс тіхника велӧdӧмӧ, техникаӧн овладејтӧмӧ, мі-кӧ ескӧ щӧкыdа dа кужӧмӧн сујсылім овмӧсӧн вескӧdлӧмӧ,—врефітелјаслы ескӧ ез удајтчы тащӧм уна врефітны“.

Тајӧ речас Сталін јорт формулірујтіс і выл могјас, кодјас сувтісны мијан возӧ реконструкција кадын:

„Кад помавны проізводствоӧ суітчытӧм јылыс сіс установкакӧd. Кад гӧгӧрвоны мӧd, выл, ӧнија кадлы лӧсалан установка: суітчыны быdторјӧ. Те-кӧ заводын dіректор,—суітчы быd dелӧӧ, пырӧdчы быторјӧ, нінӧм ен кол казавтӧг, велӧdчы dа нӧшта ӧтчыd велӧdчы. Большевікјаслы колӧ овладејтны техникаӧн. Кад большевікјаслы аслыныс лоны спеціалістјасӧн. Реконструкција кадын техника решајтӧ ставсӧ“.

Техникаӧн овладејтӧм јылыс лозунгыс лоіс партіја dа рабочӧј класс могјас шӧрын, dа тајӧ сетіс јона гырыс бур результатјас. Кӧт ескӧ ез кӧсјыны, шахтінскӧј врефітелјас ӧdҙӧdісны краснӧј спеціалістјаслыс кадрјас лӧсӧdӧм, ӧdҙӧdісны мијанлыс техническӧј образованіје перестроітӧм.

Вајӧdа некымын лыdпасјас сӧкыd промышленност куҙа. Ӧтластітам НКТП-са предпријатијејас куҙа положенијесӧ 1930-ӧd dа 1936-ӧd војасын.

НКТП-са предпријатијејасын сурс рабочӧј вылӧ 1930-ӧd воын вӧлі воӧ 20 інженер, а 1936 ӧd воын—33 інженер-ын. Бостны-кӧ ӧтлаын інженерјасӧс, техникјасӧс dа мастерјасӧс, то сурс рабочӧј вылӧ налӧн лыdыс codіс 68-саҥ 105-ӧҙ. Тајӧ-жӧ кадпас ішшом перјан промышленностын інженерјаслӧн лыdыс codіс нолсаҥ ӧкмысӧҙ, а хіміческӧјын—33-саҥ 52-ӧҙ проізводствоын ужалыс сурс рабочӧј вылӧ.

Мыј промышленностын выл техническӧј кадрјаслӧн быdмӧмыс мунісь коммуністі́јас шщӧт вестӧ, тыdалӧ тащӧм фактјасыс.

Кујім во чӧжӧн—1933-саҥ 1936 ӧҙ—шахтајасса главнӧј інженерјас обшщӧј лыd піын, кодјас куҙа ем колана учот, коммуністјаслӧн лыdыс codіс 9-саҥ 24 прӧчентӧҙ. Хіміческӧј промышленностын предпријатијејасса главнӧј інженерјас пӧвстын коммуністјаслӧн лыdыс тајӧ-жӧ кадпас codіс 20-саҥ 28 прӧчентӧҙ.

1928-ӧd воын індустріалнӧј вузјас леҙісны ставсӧ 9 сурс кымын морт, 1936-ӧd воын тајӧ вузјассыс леҙӧмыс кыпаліс 36 сурсӧҙ, мӧd ногӧн-кӧ тајӧ кадколастнас codіс нол пӧв. НКТП-са втузјасын велӧdчысјаслӧн обшщӧј лыdыс 1930-ӧd восаҥ, кор вӧлі 57,5 сурс морт, 1936-ӧd воын кыпаліс 108,6 сурс мортӧҙ, мӧd ногӧн-кӧ 6 воӧн codіс пӧшті кык пӧв. НКТП-са техникумјасын велӧdчысјаслӧн лыdыс тајӧ-жӧ кадколастнас codіс 42,7 сурсаҥ 80 сурс мортӧҙ.

Проізводствоын ужалыс рабочӧјјас пӧвстын бӧрја војаснас паскаліс техучоба. Сӧкыd промышленностса рабочӧјјаслыс 2—3 јукӧнсаныс 3—4 јукӧнӧҙыс шымыртӧма техучобаӧн уна сікас школајасын dа курсјасын. Техучоба пыр ӧтарӧ возӧ паскалӧ і промышленност мумӧd јукӧнјасын.

Ставыс тајӧ вісталӧ сы јылыс, мыј хозајственно-техническӧј кадрјасӧс гӧтӧвітан dелӧын, вообшще квалифіцированнӧј промышленнӧј работникјаслыс выл кадрјасӧс лӧсӧdӧмын бӧрја војасӧ вӧчӧма ыжыd уж.

Ӧні мі абу-ній сещӧм слабӧс техника боксаҥ, кыҙі сіјӧ вӧлі шахтінскӧј dелӧ кадӧ dа „Промпартија“ кадӧ. Мі уна вӧчім сы могыс, медым пӧртны олӧмӧ лозунг техникаӧн dа проізводствоӧн овладејтӧм јылыс. Мијан ӧні ем асланым, сӧветскӧј, хозајственно-техническӧј кадрјас, кодјас кызвыннас овладејтісны асланыс dелӧӧн. Најӧ абу-ній ещаӧн, најӧ зумыdа сулалӧны кокјыланыс.

Век-жӧ колӧ прізнајтны, мыј техникаӧн овладејтан могјас олӧмӧ пӧртӧм мунліс уна случајын однобокӧја, кадрјасӧс большевістскӧја воспітајтӧмлы ущщербӧн. Унаӧн мијан работникјас техникаӧн овладејтісны, а асланыс політіческӧј развітијејын колісны бӧрӧ ӧнија, јонжыка сложнӧј політіческӧј могјасыс.

Узкӧј dелечество, узко-хозајственнӧј рамкајасӧн ограничітӧм кругзор, партијно-політіческӧј ужыс орӧdчӧм dа ставнас тајӧн чужтӧм політіческӧј близорукост лоіны хозајственнӧј фрон вывса уна мијан работникјаслӧн уфелӧн. Большевістскӧј бӧітелност кыпӧdӧм пыdфі, промышленностса dа транспортса уна работникјас політіческӧја колiны бӧрӧ, суріны обывателскӧј благодушіје, політіческӧј беспечност візулӧ. Колӧ прізнајтны, мыј успехјасӧн dа планјас codтӧdӧн тыртӧмӧн увлекітчӧмӧн, хозајственнікјас піыс уна мијан јортјас, dа і не сӧмын хозајственнікјас піыс, сетісны ыжыd dаҥ самоуспокојенностлы dа самодовольстволы, кодјас чуждӧјӧс большевістскӧј качествојаслы.

Партија выdвінітіс лозунг—„Большевікјас долженӧс овладејтны техникаӧн“. Кажітчӧ, гӧгӧрвоана, мыј dелӧыс мунісь большевікјасӧн техникаӧн овладејтӧм јылыс, мыј партија чуксаліс хозајственнікјасӧс овладејтны техникаӧн сіҙі, кыҙі сіјӧ колӧ большевікјаслы. dелӧ вылас щӧкыdа артмыліс сіҙі, мыј, техникаӧн овладевајтігӧн, мијан јортјас вунӧdлывлісны асланыс большевітскӧј објазанностјас јылыс dа політіческі мунісны ез возӧ, а бӧрӧ. Тајӧн воспользујтчіс враг, медым не сӧмын лӧкыс серавны ӧткымын, весіг зев гырыс, мијан работникјас політіческӧј близорукост вылын, но медым вӧчны государстволы ыжыd ущщерб. Мијан не ещаыс артмывліс, мыј техникаӧн овладејтӧм мунліс ӧтлаын работниклыс большевістскӧј качествојассӧ слабмӧdӧмкӧd. Мијанлы-жӧ колӧ техникаӧн овладејтӧм тајӧ кывсӧ тырвајӧ гӧгӧрвоӧмӧн мијан кадрјаслыс большевістскӧј качествојассӧ возӧ јонмӧdӧмкӧd.

Татыс тыdалӧ, кущӧм требованијејас мі долженӧс сувтӧdны мијан хозајственнӧј кадрјас возӧ. Сувтла та вылӧ подробнӧјджыка.

Гӧгӧрвоана, мыј ӧті-кӧ, тащӧм требованијејас лыdас пырӧ асыd dелӧ тӧdӧм, мӧdногӧн-кӧ шуны техникаӧн, проізводствоӧн dа поручітӧм став dелӧӧн тырвајӧ овладејтӧм, кыҙі сіјӧ колӧ збыль вескӧdлыслы. Мијан вескӧdлыс кадрјас dінӧ тајӧ требованијесӧ некущӧм неӧбъӧdӧм јылыс ӧз вермы лоны і сорні. Мӧdарӧ, мијан хозајственнӧј вескӧdлысјасӧс пырӧdыс неӧтчыd новлӧdлыс троцкістскӧј dа іностраннӧј агентуралӧн врефітелство, dіверсијајас dа шпіонаж урокјас тӧdчӧdӧны техникаӧн овладејтӧм вӧсна возӧ чорыd тышлыс коланлун. Сіјӧ, кӧdі нӧшта бура ӧз-на тӧd сылы поручітӧм ужсӧ, сіјӧ должен велӧdны dелӧсӧ, пырӧdчыны сыӧ, велӧdчыны ужавны. Велӧdчыны не сӧмын dругјаслыс, но і врагјаслыс, не сӧмын страна пыщкын, но і граніца сајын—быdӧнлыс, кодлыс поҙӧ, медым овладејтны аслад dелӧӧн бура, тајӧ кывсӧ тырвајӧ гӧгӧрвоӧмӧн. Асыd dелӧтӧ серјовнӧја тӧdтӧг ӧні ӧз вермы лоны збыль вескӧdлыс нӧті уж јукӧныи.

Аскрітікаӧ способност, тајӧ способностсӧ развівајтӧм—тащӧм мӧd требованіје мијан кадрјас dінӧ, кодӧс колӧ торјӧн тӧdчӧdны троцкістјасӧн нуӧdӧм врефітелство урокјаскӧd јітӧdын. Тајӧ способностсӧ развівајттӧг, збыль аскрітікатӧг, ӧз вермы лоны мијан кадрјаслӧн збыльс возӧ мунӧм. Аскрітікаӧ способност развівајттӧг ӧз поҙ мӧвпавны техника боксаҥ возынмуныс капіталістіческӧј странајасыс. Медым ӧdјӧжык овладејтны ӧнија техника став dостіженијејасӧн, мі долженӧс мијанлыс уж, мијанлыс dостіженијејас dа успехјас бура проверітны, чорыdа крітікујтны. Ӧз поҙ лантӧdчыны шеdӧdӧм успехјас вылын, колӧ коросны помкајассӧ, кодјас вӧсна мі нӧшта уна случајјасын ылӧ колам бӧрӧ техніко-проізводственнӧј боксаҥ возынмуныс іностраннӧј государствојасыс, наӧн шеdӧdӧм уж прізводітелност уровеныс, наӧн шеdӧdӧм проізводственнӧј нормајмсыс dа уж качествоыс.

Аскрітікатӧг, збыль аскрітікаӧ способност развівајттӧг ӧз поҙ мунны возӧ. Мијан условијејасын тајӧ торја колана. Мијан условијејасын мунӧ выл техническӧј кадрјаслӧн ӧdјӧ быdмӧм, емӧс не еща јӧз, кодјас способнӧјӧс dа кӧсјӧны асланыс возмӧстчӧмӧн, практіческӧј опытӧн dа тӧdӧмлунјасӧн отсавны dалӧлы. Колӧ воспітывајтны мијан работникјасын чуткост dа кужанлун кывзысны сігналјасӧ, кодјас воӧны увсаҥ, р'adӧвӧј работникјассаҥ dа техникјассаҥ, колӧ шеdӧdны сіјӧс, медым руководітел относітчіс

(Возӧ віҙӧd 3-ӧd лістбокыс)

Мі печатајтам јапоно-немецкӧј-троцкістскӧј агентјаслӧн врефітелство, dіверсија, шпіонаж урокјас“ В. М. Молотов статтаыс, кодӧс помещітӧма 8 № „Большевік“ журналӧ, мӧd разделсӧ. Тајӧ статтаыс воспроізводітӧма ныҙыd веждалӧмјасӧн, ВКП(б) ЦК Пленум вылын Молотов јортлыс dонлаd.

В. М. МОЛОТОВ

ТРОЦКІСТСКӦЈ dА МУКӦd СІКАС ВРЕdІТЕЛЉАСКӦd, dІВЕРСАНТЈАСКӦd dА ШПІОНЈАСКӦd ТЫШЫН МІЈАН МОГЈАС

тајӧ сігналјас dінас ез чіновнік мов бездушнӧја, ез сановнікјас моз высокомернӧја. Внімателност колӧ весіг секі, кор сігнал воӧ чуждӧј средаыс da міјанлы чуждӧј мотівјас куза. Мі-кӧ развітам тајӧ способностсӧ, тајӧ сігналјас большевістскӧја пырӧдчан способностсӧ, пröверајтны быd тор мукӧd dырјіыс аслас ужыс бытьӧ тырвыје пröверајтӧм положеніје, секі мі ӧdјӧжык кутам іспраулајтны асӧныным тырмытӧмторјас da предупредітам уна вредітељјаслыс da dіверсантјаслыс зілӧмјассӧ. Аскрітіка слабмӧdӧмжӧ, сіјӧс развіваjтны кужтӧмлун вајӧdӧны бјурократізаціјаӧ da лантӧdчӧмӧ, kodӧс кокныdа іспользуjталӧны міјап врагјас аслас антісӧветскӧј цељјасын, вредітелство da dіверсіонно-шпіонскӧј уж цељјасын. Кымын јонӧыка мі пасkӧdам міјанлыс кужанлун разбіраjтчыны міјан уж тырмытӧмторјасын, кужанлун торјӧdны бурсӧ da творческӧјсӧ формально-бјурократіческӧјыс, сымын ӧdјӧжык міјан kadрјас кутасны быdмыны, кыі збыль большевістскӧј організаторјас, da сымын ӧdјӧжык міјан странаса народнӧј овмӧс сӧdас da панјас воӧын муныс ӧніја петкӧdласјассӧ тнхнікаын, производствоын da мукӧd јукӧнјасын. Кор мі ӧтувтам сещӧм качествојассӧ, кыі dелӧ тӧdӧм da аскрітікаӧ способност, мі весалам асӧныным туј быdсікас вредітељјасыс da обеспечітам ӧнија kadса лубӧј техніческӧј da производственнӧј петкӧdласјасшеdӧdӧм.

Госudарство dінӧ отношенијеын честност—тащӧм хозајственно-техніческӧј kadрјаслӧн, нӧшта ӧті качество, kodӧс мі dолженӧс быdногӧн воспітајтны da јонмӧdны. Міјан странаын, кӧні основнӧј хозајственнӧј da культурнӧј ценностјасыс госudарство кіын, kodі пӧртӧ олӧмӧ ужалыс јӧзлыс вӧласӧ, кӧні, мӧdарсан, уна весkӧdлысјас петкӧdлӧны тӧждыстӧмлун вӧрјаскӧd da казна гусавлысјаскӧd тышкасӧм куза da кӧні нӧшта сещӧмна вынаӧс мелкобуржуазнӧј, лібӧ, мӧdногӧн шуӧмӧн, хішщніческо-анархіческӧј, прівычкајас госаппаратса работнікјаслӧн—некыз ез поз лыddыны зазорнӧјӧн казтывны міјанлыс kadрјасӧс госudарство dінӧ отношенијеын збыль вылӧ добросвестност da честност самӧн воспітајтны колан лун јылыс. А та јылыс вылыс лоӧ сорнітны, сы вӧсна, мыј міјан абу еща фактјас госudарствоӧс пӧрјавлӧм куза, kodјас мукӧd dырјіыс, міјанлы јанзім вылӧ, нуӧdчысӧны весkӧdлысјассан, сы лыdын і партіјнӧј весkӧdлысјӧссан, поошщр'ајтӧмӧн. dонбассын ізшом перјӧм ӧті пріпіскајасыс мыј сулалӧны. Кымыныс мі ег осуждајтлӧ таыс, кымыныс ег сетлӧ сudӧ, а ӧнӧз егна нӧшта вужнас бертӧ dонбасса da мукӧd рајонјасса шахтајасын ізшом перјӧм пріпіскаын уна жулнічествојассӧ. Міјан весkӧdлысјас пӧвсын-ӧмӧј абу сещӧм работнікјас, kodјас чункост пырыс візӧdӧны ізшом пріпіска вылӧ, kodјас кырималӧны, медым мічмӧdны асӧныс положенијесӧ вылынӧык сулалыс органјас воӧын, неправілнӧј рапортјас стројкајас ештӧdӧм јылыс da производственнӧј планјас тыртӧм јылыс најӧс збылвылӧ тыртӧм dорыс возӧык? Сы могыс, медым ӧdјӧжык выdвінітчыны, кӧт недыр красујтчыны, мукӧd dырјіыс і не омӧл хозајственнік-організаторјас мунӧны фалш вылӧ, госudарствоӧс пӧрјалӧм вылӧ. А тащӧм весkӧdлыс-карјерјас гögörыс корсӧј подхалимјаслыс da холујјаслыс чукӧр, kodјас мышку сајӧ јона лӧсыd небоыны быdсікас вредітел-мерзавецјаслы. Міјан условіјејасын предпріјатіјејасын da учрежденијејасын уж dісціпліна слабмӧdӧм ківыв сӧмын ужалыс јӧзлӧн медлок врагјаслы. Міјан условіјејасын учрежденијејасӧн da організаціјајасӧн весkӧdлысјассан, госudерствоӧс пӧрјавлӧмлы отсӧг, кӧт-нін сы могыс, медым рапортујтны da ошјысны „успехјасӧн“ лібӧ тајӧ dелӧјасас прӧстӧј небыdлун—щел, кытчӧ сујӧны асӧныс предательскӧј лапасӧ dіверсант, вредітел da шпіон, kodјасӧd сещӧма нуждајтчӧны міјан весkӧdлысјас „расположенијејын“, медым пакӧстітны госudарстволы. Госudарство dінӧ честнӧја относітчан самӧн міјанлыс kadрјасӧс воспітајтӧм вӧсна серјознӧј da dурdывтӧг тыштӧг оз поз обеспечітны успех социалізмлыс велікӧј могјассӧ решітӧмын, оз поз помавны хішніческӧј, мелко-буржуазнӧј коласјаскӧd јӧз сознанијејын.

Мі dолженӧс кыпӧdны міјан хозајственнӧј da інженерно-техніческӧј kadрјаслыс dелӧ тӧdӧмлун, аскрітікаӧ способност, госudарство dінӧ отношенијејын честност. Мі dолженӧс кыпӧdны міјан работнікјаслыс став тајӧ качествојассӧ.

Но торјӧн јона міјанлы колӧ кыпӧdны бdітельност враг dінӧ, венны політіческӧј блізорукост da прівітны став міјан весkӧdлысјаслы налыс објазанностјассӧ збыль большеаістскӧј гögörвоӧм.

Тајӧ качествоӧ јонмӧdтӧг сӧветскӧј kadрјасӧс некущӧм серјознӧј воспітајтӧм јылыс оз вермы лоны і сорні. Кор партіја сетіс лозунт „Большевікјас dолженӧс овладејтны технікаӧн“, сіјӧ требујтліс, медым большевікјас овладејтісны нӧшта ӧті ӧружіјеӧн, передовӧј техніка ӧружіјеӧн. А кыз тајӧ лозунгыс пӧртсіс олӧмӧ dелӧ вылас? dелӧ вылас, технікаын воӧ мунігӧн уна јортјас тӧждыстӧг отнесітчысны асланыс політіческӧј објазанностјас dінӧ, орӧdчісны політікаыс, сетчісны позорнӧј беспечностӧ враг dінӧ отношенијеын. dерт, абу кокні dелӧ—ӧтпырјӧ справітчыны кыкнан могнас: быdмыны тахнікаӧн овладејтӧмын і большевізмӧн овладејтӧмын. Но те-кӧ большевік, то не dолжен вежны ӧті могсӧ мӧdӧн лібӧ, кӧт-нін, dолжен суӧdны казалӧм бӧрӧ-колӧмсӧ. Урокјас, kodјас јылыс мі ӧні сорнітам, тырмымӧн поучітельнӧјӧс, медым прізнајтны, мыј уна случајјасын тајӧ міјан ез артмы. Тајӧ урокјасыс требујтӧны міјансан сіјӧс, медым мі іспраулітім тајӧ ыжыd тырмытӧмторсӧ, медым мі егӧ сувтӧdӧј паныd технікаӧн овладејтӧм большевізмӧн овладејтӧмлы, а шеdӧdім ескӧ сіјӧс медым технікаӧн овладејтӧмkӧd ӧтщӧщ міјан kadрјас быdмісны асланыс большевістскӧј сознательностӧн.

ВКП(б) ЦК Пленум резолуціјаын віставсӧ:

„ВКП(б) ЦК-лӧн Пленум оз вермы мунны бокыті сіјӧ ковтӧм јавленијесыс, мыј троцкістскӧј dіверсантјасӧс ачыс ерdӧdӧмыс da разоблачітӧмыс, сы бӧрын, кыі троцкістјаслӧн dіверсіоннӧј ужыс лоі тыdаланаӧн, муніс промышленностса da транспортса уна органјас пассівност dырјі. Троцкістјасӧс разоблачајтісны векжык НКВd-лӧн органјас da партіјаса торја шленјас—доброволецјас. Промышленностлӧн da кущӧмакӧ сіз-жӧ транспортлӧн органјасыс асныс та dырјі ез петkӧdлыны ні актівност, ні сыыс унжык—возмӧстчӧм. Сыыс унжык, промышленностлӧн ӧткымын органјас весіг тормозітісны тајӧ dелӧсӧ“.

Правілнӧ-ӧ, тајӧ індӧdыс алі абу правілнӧ?

Правілнӧ-ӧ, мыј міан хозајственнікјас ез отсавны вредітелство разоблачітӧмлы, а мукӧd dырјіыс весіг тормозітісны сіјӧс? da, правілнӧ. Тајӧс он вен.

Міјан емӧс гырыс вермӧмјас хозајственнӧј da культурнӧј строітелствоын, но быdмӧны і міјан політіческӧј могјас. Міјанлы лоӧ лыddысны і сіјӧ фактkӧd, мыј міјан классӧвӧј враг кутчысӧ выл, јонжыка муdер, јонжыка маскірујтӧм тыш методјасӧ. Міјан руководітељјасан требујтсӧ кужанлун тӧdмавны da разоблачітны враглыс тајӧ выл маневрјассӧ. Та могыс колӧ паскӧdны політіческӧј кругозор міјан kadрјаслыс, прівітны налы врагӧс аззыны кужанлун, мыјӧн-кӧт сіјӧ ез маскірујтчы. Сӧмын тащӧм ногӧн, сӧмын тајӧ большевістскӧј качествојаснас міјан хозајственнікјас da мукӧd работнікјас лоӧны dостојнӧјӧс збыль руководітељјас німлы.

Јапоно-немецкӧј-троцкістскӧј агентјаслыс вредітелство, dіверсіјајас da шпіонаж разоблачітӧмлӧн уна лыdа фактјасыс віоталӧны сы јылыс, мыј колана большевістскӧј качествојас міјан хозајстренно-техніческӧј kadрјаслӧн уна случајјасын абуӧс. Та вӧсна чужісны міјан не еща вредітељјас, dіверсантјас da шпіонјас. Та вӧсна міјан работнікјас омӧла ерdӧdӧны троцкістјасӧс da мукӧd dвурушнікјасӧс. Kad серјознӧја бостчыны тајӧ позорнӧј јавленијејаскӧd тышкасӧмӧ.

Вајӧda прімерјас сылыс, кыі ӧткымын случајјасын міјанлы удајтчіс ӧрӧdны троцкістскӧј вредітељјаслыс кӧсјӧмјассӧ. Бостны прімер вылӧ хімија вопросјас, кӧні Орджонікіdзе јортӧн суітчӧмӧн вӧлі ӧрӧdӧма вел уна гырыс вредітелскӧј планјас.

Серно-кіслотнӧј промышленностын троцкістскӧј вредітељјас быdногыс зілісны чінтыны производственнӧј вынјӧрјассӧ заводјаслыс. Најӧ зілӧмӧн доказывајтлісны, мыј тајӧ заводјаслӧн вынјӧрыс оз обеспечівајт сернӧј кіслота вӧчан індӧм план тыртӧмсӧ. Пröверка бӧрын тыdовтчіс, мыј производственнӧј процесс інтенсіфіцірујтӧмӧн dејствујтыс оборудованије вылын поз сетны сернӧј кіслота 60 прӧчент вылӧ унжык сыыс, мыј індыссылісс. Та вӧсна 1937 во вылӧ-нін серно-кіслотнӧј заводјаслы лоіс позанаӧн сетны производственнӧј план, kodі тӧdчымӧн вевтыртӧ воjdӧр шусана „заводјаслыс производственнӧј вынјӧрсӧ“, кӧт і інтенсіфікаціја куза уджассӧ абунӧшта помалӧма. Промышленност тајӧ јукӧнын вредітелскӧј dелӧјас разоблачітӧм куза уджсӧ колӧ нуӧdны воз і мі шеdӧdам воз успехјас.

Со мӧd прімер. НКТП Главорг-хімпром промышленност

(Воз віӧd 4-d містбокыс)

В. М. МОЛОТОВ

ТРОЦКІСТСКӦj dA МУКӦd СІКАС ВРЕФІТЕЛЉjАСКӦd, dІВЕРСАНТjАСКӦd dA ШПІОНjАСКӦd ТЫШЫН МІjАН МОГjАС

мӧd jукӧн куѣа промышленностлыс проізводственнӧj вын jарсӧ кык мыndаалӧм могыс ковміс капіталовложеніје не унӟык не ещӟык, кыӡі 1300 міллон шајт. І тані, Орdжонікіdѣе јортӧн сувтӧdӧм мог, заводјасын проізводство інтенсіфікаціја куѣа сетіс поѣанлун решітны dелӧсӧ мӧdног. Тајӧ заводјасас нуӧdӧм уӟыс-нін сетіс поѣанлун урчітны, мыј вынјӧр кыкмыndаалӧм вылӧ колӧ не 1.300 міллион шајт, а 350 міллион шајт,—гашкӧ, і сыыс еща. І тајӧ dелӧас вреfітелскӧj планјассӧ најӧ бесчестно-рваческӧj требованіјејасӧн государство dінӧ отношеніјејын вӧлі разоблачітӧма.

Прімерјас серно-кіслотнӧj dа промышленност мукӧd јукӧнјасын, кодјас странаӧс dорјӧмын кутӧны ыӟыd тӧdчанлун, тырмымӧн поучітельнӧјӧс. Тајӧ прімерјасыс тыdалӧ, кыӡі вельмӧм вреfітелјас получітісны отпор наркоматса руководствосаѣ. Но і тајӧ случајјасас міјанлы ез уdајтчы ас кадӧ ерdӧdны вреfітелство dа вреfітелјассӧ. Вреfітелскӧj планјас тајӧ случајас вӧлі путкылтӧма, но вреfітелјаслӧн организаціја Ратајчак dа мукӧdјас јурнуӧdӧм улын неважӧнса кадӧ коллiс разоблачіттӧмӧн.

Ставлы тӧdса тыш сіӡ шуоа на „пресѣелчествокӧd“ НКПС-ын. НКПС-ын троцкістскӧj вреfітелјас зіллісны тупкыны асныс антігосударственнӧj ужсӧ наукаӧн dа техніческӧj соображеніјејасӧн, выл гырыс капіталовложеніјејастӧг кӧрттуј транспорт вылын погрузка воѣӧ кыпӧdны поѣтӧмлун dоказывајтӧмӧн. Вреfітел „пресѣелкщікјаслыс“ планјассӧ, кыӡ тӧdса, вӧлі орӧdӧма. Кагановіч јорт успешнӧја кыпӧdіс тыш „пресѣелшщікјаскӧd“ НКПС-ын, dа, кыӡ тӧdса, тајӧ сетіс гырыс бур результатјас. Вреfітел-„пресѣелшщікјаслыс“ псевdо-научнӧj dа псевdо-техніческӧj возраженіјејассӧ вӧлі пасвартӧма кӧрттуј транспорт вывса практіческӧj успехјасӧн. Тајӧн вӧлі вӧчӧма государствола ыӟыd dелӧ. Но став dелӧыс сыын, мыј НКПС-ын вреfітелјасыс пукалісны не сӧмын планӧвӧj органјасын, кодјас проповеdујтлісны „пресѣелјаслыс теорија“. „Пресѣелшщікјасӧс“ пасвартӧм бӧрын троцкістскӧj вреfітелскӧj организаціја НКПС-ын коліс ловјаӧн dа нуӧdіс воѣӧ асныс преdателскӧj dелӧсӧ, торјӧн јона аваріјајас dа крушеніјејас вӧналӧмӧн. Тајӧ—міјанлы нӧшта ӧтчыд вісталӧ вреfітелство-kd dа вреfітелјаскӧd помӧӡ тыш нуӧdны коланлун јылыс.

dерт, вреfітелјасӧс разоблачајтӧмыс вodӧ medвоѣ Наркомвнуѣел органјас вылӧ. Но вреfітелјасӧс разоблачајтӧм вӧсна став кывкутӧмсӧ оз поѣ пуктыны Наркомвнуѣел органјас вылӧ. Мыјла-кӧ ӧd пукалӧны-жӧ вескӧdлыслас асланыс организаціјајасын, пӧлучајтӧны-жӧ најӧаслас аппаратса работніkјассаѣ сігналјас, dолженӧсжӧ најӧ кӧт мукӧd dырјіыс чувствуітны опасност врагсаѣ, кор враг вӧчалӧ подкопјас!

Гӧгӧрвоісны-ӧ ӧні міјан хоѣајственнӧj руководітелјас асныс большевістскӧj објазанностјассӧ вреfітелјаскӧd, dіверсантјаскӧd dа шпіонјаскӧd тышын—со мыјын главнӧj вопросыс. Тајӧс нӧшта колӧ-на dокажітны. Тајӧс колӧ dокажітны быd руководітелы аслас пост вылын, аслас ужас. Татӧг оз поѣкыпӧdны кадрјасӧс політіческӧја воспітајтӧм, јонмӧdны бdітелност dа кужанлун тышкасны врагкӧd, Руководітелјас објазанӧс, кӧт-нін ӧні, кор уна фактјас ерdӧdӧма-нін, вісталны асланыс работніkјаслы, кӧні најӧ ӧшыбітчісны, коді леӡіс тајӧ упущеніјејассӧ, мыјла лоіны тајӧ фактјасыс. Кыӡі поѣӧ мӧdногӧн щӧктыны јӧзӧс dумајтны асланыс тырмытӧмторјас јылыс, кыӡі мӧdногӧн паскӧdны політіческӧj кругозор работніkјаслыс, ог-кӧ кутӧj мі велӧdны најӧс сыӧ конкретнӧj прімерјас вылын, ужын конкретнӧj ӧшыбkајас dа тырмытӧмторјас вылын.

Ӧткымынјас мӧвпалӧны ӧвтыштчыны „ӧткымын ѣвеноjасын“ „ӧткымын тырмытӧмторјас“ прізнајтӧмӧн. Но тащӧм сорніјасыс весіг грӧш оз сулавны. Руководітел, кодлыс ерdӧdӧма гырыс тырмытӧмторјас, ӧпаснӧj вреfітелјасӧс, політіческӧj беспечностлыс важнӧj фактјас, dолжен честнӧја, конкретнӧj прімерјас вылын, вісталны аслас работніkјаслы, аслас актівлы, тајӧ јавленіјејасыслыс помкајассӧ. Сӧмын таӡ поѣӧ предупреfітны вылын провалјас dа врагјаслыс вылын подкопјас. Татӧг оз поѣ сорнітны кадрјасӧс большевістскӧја воспітајтӧм јылыс, татӧг руководітел—абу руководітел, а бјурократ, сановнік, кӧт мыј, но абу большевістскӧj представітел кывкутана пост вылын.

Міјан воѣын сулалӧ ыӟыd практіческӧj уӟ вреfітелство бырsdӧм куѣа. Јона-ӧ успешнӧја спрквітчам мі тајӧ могнас, кутас зависітны сыыс, кужам-ӧ мі большевістскӧја матысчыны тајӧ важнӧj вопрос dінас. Ем ыӟыd ӧпасност, мыј ӧткымын міјан хоѣајственніkјас нӧшта омӧла-на артыштісны вреfітелствольс урокјассӧ, нӧшта ез на мездысны політіческӧj беспечностыс dа относітчӧны тајӧ dелӧ dінас веркӧса, оз серјознӧја.

Вајӧdа ӧні сещӧм кык прімер, кодјасыс тыdалӧ, мыј вреfітелствольс фактјассӧ разоблачітӧм—абу прӧстӧj dелӧ.

Та ногӧн тіпічнӧјӧн поѣӧ лыddыны положеніје озыскӧd. Куѣ кад чӧж озыс промышленностса вреfітелјас міјанлыс уна бур кӧсјӧмјас ӡікӧѣ провалівајтлісны. Міјанлы озыс колӧ, сіјӧс заграніцаыс вајӧм вылӧ віӡам уна сӧм, та вӧсна, кажітчӧ, Наркомтажпром dолжен вӧлі ескӧ тајӧ dелӧсӧ котыртны бура dа пуктыны пом СССР-ын озыс залежајас абутӧм јылыс быdсама вреfітелјасӧн dа хвостістјасӧн позорнӧj сорнітӧмлы. Но, міјанлы јанӡім вылӧ, міјан ӧнӧѣ ез уdајтчы вӧчны тајӧс. Во kујім сајын главклыс кывзытӧг, лоі сетны суdӧ соответствујушщӧj трестса руководствоӧс dа ӧткымын мукӧd работніkјасӧс, kодјас јавӧ орӧdавлісны тајӧ dелӧсӧ. Но озыс промышленностын лічнӧj состав вылмӧdӧм ез вајӧd тӧdчана бурмӧмӧ. Пјатаковлы уdајтчіс пукӧdны Главніkелоловоӧ, кодлы подчінајтӧма озыс промышленност, партіјнӧj білета вреfітелӧс—јазыковӧс, імі пыр-на нӧшта колам, странаын зев еща озыс вӧчӧмӧн. Но абу неkущӧм ескытӧм, мыј ӧні, озыс промышленност вреfітелјасыс весалӧм куѣа мерајас прімітӧмӧн dа неважӧнса уроксӧ тӧdвылӧ бостӧмӧн, тајӧ ужсӧ мі ӧdјӧ јӧткыштам воѣӧ.

Помӧӡ разоблачіттӧм вреfітелство мӧd прімерӧн поѣӧ лыddыны „Уралвагонстрој“. dелӧыс мунӧ јона ыӟыd вагонстроітелнӧj завод јылыс, kodі матысса вујјасӧ dолжен сетны ӧніја тіпа вагонјаслыс кызвынсӧ. Уна во чӧж тајӧ строітелствоас јурнуӧdысӧн вӧлі актівнӧјвреfітел Марјасін, сіӡ-жӧ „Уралвагонстројын“ партіјнӧj комітетса секретарӧн вӧлі сіӡ-жӧ вреfітел-троцкіст Шалко-Окуdжава. Тајӧ вреfітелјассӧ разоблачітӧмсаѣ колі кымынкӧ тӧлыс. Кажітчӧ, таыс колӧ вӧлі бостны колана урокјас. Кущӧма мі кужім тајӧс вӧчны,—тыdалӧ тащӧм торјыс.

Таво февралын Наркомтажпром порученіје серті, „Уралвагонстројын“ вреfітелствольс dелӧјассӧ провері тӧм мо-гыс ветліс спеціалнӧj авторітетнӧj комиссија. Тајӧ комиссијаас јурнуӧdысјаснас вӧлі сувтӧdӧма сещӧм јортјасӧс, кыӡі Главстројпромса начальнік Гінзбург јортӧс dа ВКП(б) ЦК-са шленӧ кандіdітат Павлуновскіј јортӧс! Кущӧм-жӧ вводјасӧ воіс тајӧ комиссијаыс? „Уралвагонстрој“ куѣа асныс общщӧj вводјассӧ комиссија сформіліруј тіс таӡі: „Уралвагонзаводӧн тӧdмасӧм вајӧdіс міјанӧс чорыd убежденіјеӧ, мыј Пјатаковлӧн dа Марјасінлӧн вреfітелскӧj ужыс стројка вылын абу јона пасkалӧма“.

Вӧлӧмкӧ, вреfітелствоыс „Уралвагонстројын“ „абу јона пасkалӧма“. Комиссија кӧсјӧ подулавны асныс тајӧ вводјассӧ строітелствоын тырмытӧмторјас ӧткымын перерасходјассӧ dа строітелствоын подсобнӧj овмӧс бӧрӧ колччӧмӧ вајӧdӧмӧн. Но комиссијалӧн політіческӧj тамышлуныс ӡік тыdалана. Весіг воѣда показаніјејасыс вреfітел Марјасінлӧн вӧліны тырманаӧн, медым гӧгӧрвоны, мыј Гінзбурглӧн—Павлуновскіјлӧн комиссија ез лучкі donјав стројка вывса dелӧлыс збыл положеніјесӧ. Тырмымӧн шуны, мыј тајӧ комиссијаыс ез вајӧd стројка вывса вреfітелствольс ніӧті факт. Артмӧ, мыј матерӧj вреfітел Марјасін ӧтвылыс мӧd вреfітелкӧd, Окуdжавакӧd, асныс ас выланыс клеветајтӧмаӧс. А сек-жӧ, комиссија Уралӧ ветліг кості, Марјасін сетіс вылн показаніјејас, кӧні конкретнӧјӟыка indӧ, мыјн вӧлі сылӧн вреfітелскӧj ужыс стројка вылын. Сек-жӧ сіјӧ indӧ „Уралвагонстројын“ вреfітелствольс велуна фактјас, kodјас ез сурны уважајемӧj комиссија сін улӧ. Та бӧрын, Наркомтажпромса јортјас, оз-ӧ ков прізнајтны, мыј вреfітелскӧj dелӧјассӧ быdсікас Марјасінјаслыс колӧ проверајтны бурӟыка dа прізнајтны, мыј проверајтыс ӧткымын комиссијајас вывті веркӧса относітчӧны асланыс могјас dінӧ.

„Уралвагонстрој“ куѣа проверајтыс комиссијалӧн факт вісталӧ сы јылыс, мыј, став урокјас вылӧ віӡӧdтӧг, мі зев зелыdа перестроівајтчам, пыр воѣӧ-на страdајтам врагӧс тӧdмавны кужтӧмӧн, петкӧdлам і ӧні вывті ыӟыd політіческӧj тамышлун.

Наркомтажпром, бураkӧ, нӧшта раѣберітчас-на тајӧ dелӧас серјознӧјӟыка, но ӧні важнӧ вӧчны урок тајӧ комиссија ужыс вреfітелствольс послеdствіјејассӧ ставнас бырӧdӧм могыс.

(Воѣӧ віӡсd ӧ-d лісьбокыс)

В. М. МОЛОТОВ

ТРОЦКІСТСКӦЈ dА МУКӦd СІКАС ВРЕdІҬЕЛЉАСКӦd, dІВЕРСАНТЈАСКӦd dА ШПІОНЈАСКӦd ТЫШЫН МІЈАН МОГЈАС

Тајӧ комиссіјаыслӧн уӧыс петкӧдліс, кущӧм тырмытӧма вӧлі сувтӧдӧма хоҷајстеӊӊікјасӧс політіческӧја воспітајтӧм, весіг кор мі іміта dелӧ сӧкыd промышленностса јона гырыс представіҬелјаскӧd. Весіг сещӧм гырыс работӊікјас, кыӧі Павлуновскіј dа Гінзбург, вредіҬелјаслыс места вылын уӧдсӧ пӧверајтіг, ез аӧӧыны колана́ӧн індыны кӧҬ вредіҬелство ӧҬі факт вылӧ. Став dелӧсӧ весіг најӧ вајӧдісны посӊі тырмытӧмторјасӧ, вредіҬелствосӧ каҷавтӧг. А ӧд тајӧ сетӧ тон, і омӧл тон, промышленностса мукӧd работӊікјаслы.

Тыdалӧ, весіг НаркомҬажпромын, ог-нін сорӊітӧ Наркомлегпром, Наркомпішщепром, Наркомлес dа мукӧd наркоматјас јылыс, вредіҬелстволыс разоблачітӧм фактјассӧ політіческӧја гӧгӧрвоӧмын dелӧыс сулалӧ јона омӧла. Фактјас петкӧдлӧны, мыј враг dінӧ політіческӧј бdіҬелност емлун ҬелстволыС воӧ быdмӧм ӧдӧдӧм вылӧ.

2. Работӊікјасӧс бӧрјӧм

Мӧd вопрос, кодлыс тӧdчанлунсӧ вредіҬелство урокјаскӧd јітӧдын оз поҷ преувеличајтны, сіјӧ — работӊікјасӧс бӧрјӧм. І та боксаӊ міјан воӧын ердӧdісны ӧні міјан уӧын ыжыd тырмытӧмторјас, кодјаскӧd колӧ серјознӧја артасны.

Заводіта вӧвлӧм троцкістјас dінӧ относітчӧм јылыс вопросса́ӊ. Ӧткымын случаӧјасын ӧні поҷӧ віччыны ӧті крајностса́ӊ мӧdӧ шыблаcӧм: троцкіст-вредіҬелјас dінӧ беспечностоаӊ вӧвлӧм троцкістјаслы паныd огулӧнӧј походӧ. Тајӧс оз поҷ леӊны. Мі щӧкыdа кылам ӧні тащӧм вопрос: сіӧ-кӧ, вӧвлӧм троцкістјаскӧd кутны dелӧ оз поҷ? Сіӧ-кӧ, став вӧвлӧм троцкістјасӧс колӧ вештавны постјас вылыс? Тащӧм огулӧнӧј подходыс і тајӧ случајын, dерт, абу вескыd. Мі ог вермӧ лыddыны ӧшыбкаӧн вӧвлӧм троцкістӧс кывкутана пост вылӧ быd сікас назначітӧм. Мі огӧ вермӧ ӧткажітчыны вӧвлӧм троцкістјас кывкутана уӧ вылын іспользујтӧмыс сӧмын ӧҬі сыыс, мыј кор кӧ важӧн сіјӧ выступајтліс партіјнӧј віҷлы паныd. Колӧ раҷберітчыны, і серјознӧја раҷберітчыны тајӧ dелӧас сіјӧ лібӧ мӧd уӧ вылын ӧніја кадӧ сіјӧ іспользујтӧмыс ӧткажітчытӧӧ. Тащӧм јортјаслы налыс вӧвлӧм ӧшыбкајассӧ ӧікӧӧ бырӧдны отсалӧмӧн, партіјнӧј організација контроль улын уӧ вылын најӧс пӧверајтӧмӧн мі пӧртам ӧлӧмӧ партіјалы колана dело.

јылыс сорӊітны воӧ. Уна случаӧјасын міјан практіческӧј работӊікјас політіка боксаӊ сещӧма колӧмаӧс, політіческӧј кругозор налӧн сещӧма векӊалӧма, мыј најӧ оз кокӊыdа разбірајтчыны весіг тыdалана політіческӧј фактјасын. НаркомҬажпром комиссіја уӧ результатјасыс колӧ вӧчны урок міјан став уӧлы: враг dінӧ колана бdіҬельност міјан абу, колӧ ныпӧdны кадрјаӧс політіческӧја воспітајтан dелӧӧ.

Мі endӧdім хоҷајственӊікјасӧс політіческӧја воспітајтан dелӧ. Ӧні мі dолженӧс кыпӧdны налыс політіческӧј бdіҬельност, паскӧdны налыс політіческӧј кругозор, прівітны dа јонмӧdны налыс большевістскӧј качествојас. Хоҷајственнӧј кадрјасӧс політіческӧја воспітајтӧм ӧдӧдан мог—талунја зев колана мог.

Большевістскӧј бdіҬельност јонмӧdӧм—јона важнӧј условіје став социалістіческӧј строіҬелстволыс воӧ быdмӧм ӧдӧдӧм вылӧ.

Но мі ӊекущӧм случајын огӧ вермӧ лыddыны веськӧн сещӧм положеӊіје, кор, вӧвлӧм троцкістӧс лібӧ кодӧс-кӧ мӧdӧс уӧ вылӧ назначітӧм бӧрын, мі огӧ кужӧј котыртны колана контроль сіјӧ уӧ бӧроа. Тајӧ-ӊін міјан мыж, веськӧdлысјаслӧн мыж, мі-кӧ ог кужӧ пӧверајтны dелӧ вылын, колана ногӧн контролірујтны вӧвлӧм троцкістјаслыс dа мукӧd работӊікјаслыс уӧсӧ.

Но міјан јӧз пӧвсын і емӧс сещӧмјас, кодјас та куҷа мӧвпалӧны ӧік ӊе веськыdа. Најӧ dасӧс ӧтікыс ӧвтыштӧмӧн прізнајтны троцкістјаслыс партіјакӧd вӧвлӧм тышсӧ ӧніја кад кежлӧ ӊесуществеӊнӧј dелӧӧн. Најӧ dасӧс іспользујтны став вӧвлӧм троцкістјасӧс раҷберітчытӧг, сы вӧсна, мыј аӧӧанныd кӧ, натӧг он обојdітчы, тајӧӊін пӧстӧ ӊешкоd. Оз поҷ ӊе прізнајтны, мыј таын петкӧd чӧ dелӧ dінӧ ӧік ӊебольшевістскӧј отношеӊіје, мыј тајӧ обыватеҬскӧј апполітіцізм, кодi вужвыјӧныс чужdӧј большевізмлы. Таын оз поҷ ӊе аӧӧыны ӧвтыштчыны кӧсјӧм веськӧdлысӧӊ ӧҬі мерса важнӧј објазанностыс — работӊікјасӧс сувтӧdлӧмӧн dа бӧрјӧмӧн серјознӧја заӊімајтчан објазанностыс. Заӊімајтчыны тајӧ dелӧнас, dерт, абу сещӧм пӧстӧј, кыӧі кажітчӧ сіјӧ јортјаслы, кодјас перепоручајтӧны тајӧ dелӧсӧ кодлы веськалӧ асланыс аппаратыс. Колӧ тӧdны асӧыd работӊікјастӧ, колӧ віӧӧdны

најӧ уӧ бӧрса, пӧверајтны налыс уӧсӧ, крітікујтны бӧрӧ колччыојасӧс dа вештавны уӧдавны вермытӧмјасӧс dа бјурократітчӧмјасӧс, аӧӧыны вылјасӧс, быdмыс работӊікјасӧс dа акҬівнӧја отсавны најӧс выdвігајтӧмлы.

Dелӧ dінӧ большевістскӧј подхоd требујтӧ кужанлун пӧверајтны работӊікјасӧс налыс dелӧвӧј dа політіческӧј качествојассӧ арталӧмӧн. Оз поҷ пӧверајтны работӊікјасӧс најӧ воӧӧа уӧ јылыс пӧста анкетајас серҬі. Тајӧ—абу збылыс пӧверітӧм. Оз поҷ руководствујтчыны случаӧнӧј каҷтылӧмјасӧн dа најӧ воӧӧа уӧ јылыс справкајасӧн. Таӧі кокӊыdа поҷӧ подвеdітны dелӧсӧ. Оз поҷ решајтны вопрос работӊік шогманлун јылыс лічнӧј прівјазанностјас dа сімпаҬіјајас серҬі. Секі подхалімствоыс веськыdа ӊекытчӧ лоӧ воштысны. Ӊевеськыd сіӧ-жӧ сорӊітны работӊікјас јылыс рапортјас серҬі, кӧҬ і планјас содтӧdӧн тыртӧм јылыс рапортјас серҬі. Работӊікјасӧс бӧрјӧмын крітеріјеӧн dолженӧс лоны кыӧі налӧн dелӧвӧј, сіӧі і налӧн політіческӧј качествојасыс, кодјас јылыс веськӧdлыс dолжен тӧdны, — тӧdны ӊе кывлӧм серҬі dа ӊе бумажкајас серҬі, а збылыс, уӧ бӧрса быdлунја віӧӧdӧм подув вылын dа тајӧ јӧзыслыс уӧсӧ dугdывтӧг пӧверајтӧм подув вылын. Сӧмын работӊікјасӧс тащӧм бӧрјӧм поҷӧ лыddыны dелӧ dінӧ большевістскӧј отношеӊіјеӧн.

Секі мі помалам сещӧм фактјаскӧd, кодјасӧс мӧd ногӧн, кыӧі поворнӧјјасӧн, ӊімтыны оз поҷ. Вајӧда прімер.

Кузбасса Ооіновскӧј рудӊікын вӧвлӧм главнӧј інженер, вредіҬел Јежов, „Кузбассугольса“ секса главнӧј інженер, вредіҬел Строілов уӧ јылыс віставліс со мыј:

„Техніческӧј політікасӧ „Кузбассугольын“ вӧчӧ ӧтиас Строілов, основнӧј інженернӧј кадрјас сувтӧdлӧмыс нуӧdоӧ сыӧнжӧ. Сіјӧ выжівајтӧ сӧветскӧј спеціалістјасӧс dа кыщалӧ асӧ важ формаціјаа інженерствоӧн, кодi кывзысӧ сылы кывшутӧг“.

Оз поҷ шуны, медым тащӧм фактјасыс служітісны „Кузбассугол“ вӧсна кывкутыс хоҷајственнӧј веськӧdлысјасӧс мічмӧdӧм вылӧ. Но-ӧd тајӧ уна фактјас пыщкыс сӧмын ӧтік, кодјас петкӧdлӧны, кущӧм опаснӧ леӊны веськӧdлыс кіыс работӊікјасӧс бӧрјӧм, кущӧм опаснӧј тајӧ dелӧыс чіновӊік моа ӧвтыштчӧм.

Кad прізнајтны, мыј работӊікјасӧс бӧрјӧм вӧсна кывкутӧ веськӧdлыс. Кущӧм кӧҬ вылын зваӊіјеа dа чіна ез вӧв морт, но сіјӧ-кӧ оз саммы аӧӧыны вредіҬелјасӧс, кодјас уӧалӧны сы нырулын, і весіг оз кӧсјы пырӧdчыны тащӧм вопросјасас,—сіјӧ абу веськӧdлыс, а канцеларіст, пустӧј чіновӊік. Ӊекоd абу застрахујтӧма сыс, мыј сы dінӧ оз суј-ны сіјӧ лібӧ мӧd чужӧмӧн, враг dа веськыd предаҬел,—ӧшыбкајас, dерт, вермасны лоны. Но те-кӧ леӊан аслаd гӧгӧрӧ став сіосӧ, кыщалан-кӧ астӧ быdсікас чужdӧј dа подозріҬельнӧј јӧзӧн, те-кӧ ачыd он петкӧdлы тащӧм кыщыскӧd тышын воӧмӧстчӧм, то кыӧ-нӧ поҷас вештыны те вылыс беспечност вӧсна, неразборчівоот вӧсна, політіческӧј тамышлун вӧсна кывкутӧм? Абу сещӧм кокӊі тӧdмавны враг-dвурушӊікӧс, кодi сајӧdчӧ преданност чужӧмӧн, а мукӧd dырјіыс і важоа заслугајасӧн. Но мі dолженӧс гӧгӧрвоны, мыј веськӧdлыс dолжен раҷвівајтны асас сіјӧ качествојассӧ, кодјас колӧны врагӧс тӧdмалӧм могыс. Веськӧdлысјас пӧвсыс, кодi оз тӧждыс тајӧ качествојассӧ раҷвівајтӧм јылыс, оз раҷвівајт асас способност тӧdмавны став dа быdсікас прijомјассӧ врагјаслыс, сы лыdын прісспособлајтчыны dа dвурушӊічајтны medоа ловкӧј предаҬелјаслыс прijомјассӧ, сіјӧ ӧвтыштчӧ основнӧј большевістскӧј објазанностјас пӧвсыс ӧтікыс.

Кодi оз тӧd, мыј міјанлы лоӧ іспользујтны уӧ вылын і јӧзӧс, кодјас враждебнӧјӧс сӧветскӧј властлы. Мі таыс ӧткажітчыны ог вермӧ. Емӧс јӧз буржуазнӧј спеціалістјас піыс, кодјас бур контроль улын, веськӧdлысјаслӧн колана бdіҬельност dырјі, вермӧны вајны і вајӧны ӊе ічӧт пӧльза госуdарстволы. Сы могыс, медым предупредітны тајӧ случајас лоны верман ӧшыбкајас, веськӧdлысјас dолженӧс збылыс внікӊітны ужӧ, віӧӧdны најӧ уӧ јылыс соответствујшщӧј сігналјас бӧроа, пӧверајтны став поҷана средствојасӧн најӧ уӧлыс збыл характерсӧ, ізобретајтны пӧверкалыс выл средствојас, кӧні оз тырмыны важјасыс.

Та јылыс ускӧdа тӧdвыланыd Леӊінлыс замечаҬельнӧј кывјас. „Лучше меньше, да лучше“ статҬаын Леӊін спеціальнӧ велӧdліс таӧ коммуністјасӧс. Сені сіјӧ веськыdа сорӊітіс РКІ-са работӊікјас јылыс, но пыщкӧс серҬіыс тајӧ індӧd-

(Воӧӧ віӧӧd 6-d лістбокыс)

В. М. МОЛОТОВ

ТРОЦКІСТСКӦЈ dА МУКӦd СІКАС ВРЕdІТЕЛЈАСКӦd, dІВЕРСАНТЈАСКӦd dА ШПІОНЈАСКӦd ТЫШЫН МІЈАН МОГЈАС

Јасыс іммӧны ставнымлы міјанлы, став вескӧдлысјаслы. Ленін секі віставліс:

„...налы лоас dастыны ассӧ уж кежлӧ, kodӧс ме ег јанdыс есkӧ шуны лӧсӧdчӧмӧн кыјны, ог шу—мошеҥнікјасӧс, но на ногајасӧс, dа торја ухішщреҥијејас прідумајтӧмӧн сы могыс, медым тупкыны ассыd походјас, подходјас dа с. в.

Западно-Јевропејскӧј учрежdеҥијејасын-kӧ тащӧм предложеҥијејасыс кыпӧdісны еskӧ кывлытӧм скӧрлун, нравственнӧја возмущајтчана чувство dа с. в., то ме надејтча, мыј мі нӧшта тырмытӧма-на бјурократітчім, медым лоны способнӧјјасӧн та вылӧ... Міјан нӧшта неважӧн-на стрӧітӧма сӧветскӧј республіка dа сӧвтӧма быdсікас хламлыс сещӧм чукӧр, мыј ӧбыdітчыны сіјӧ мӧвп куза, мыј тајӧ хлам пӧвстас позӧ нуӧdны раскопкајас ӧткымын хітростјас отсӧгӧн, разведкајас отсӧгӧн, kodјасӧс вескӧdӧма мукӧd дырјіыс вел ылыс источнікјас вылӧ лібӧ вел кыщола тујӧн, ӧdвакӧ воас kodлы-kӧ јурас, а kӧт і воас, то позӧ лоны увереннӧјӧн, мыј тащӧм морт вылас міставным сӧлӧмсан серлыштам“.

Ленін возӧ віталіс таі:

„Вылынжык-kӧ ме гіжі сы јылыс, мыј мі dолженӧс велӧdчыны і велӧdчыны інстітутјасын уж высшӧј котыртӧм куза dа с. в., то тајӧ нӧті ог ло мыј ме гӧгӧрвоа тајӧ „велӧdчӧмсӧ“ мыјdӧмkӧ школнӧј ногӧн, лібӧ медым ме ограничівајтчылі мӧвпӧн сӧмын школнӧј ногӧн велӧdчӧм јылыс. Ме чајта, мыј ніӧті збыл революціонер ог бост подозреніје улӧ менӧ сыыс, мыј ме „велӧdчӧм“ улын тајӧ случајас ӧткажітчі гӧгӧрвоны кущӧмkӧ полушутлівӧј пределка, кущӧм-kӧ хітрост, кущӧм-kӧ каверза лібӧ мыјkӧ тащӧм ногаӧс. Ме тӧdа, мыј Западно-Јевропејскӧј чіннӧј dа серјознӧј государствоын тајӧ мӧвпыс кыпӧdіс еskӧ збылыс ужас, dа ніӧті пор'adочнӧј чіновнік ез сӧгласітчы еskӧ весіг лезны сіјӧс обсуждајтӧмӧ. Но ме чајта мыј мі нӧшта тырмытӧма-на бјурократітчім, dај мыј міјанын тајӧ мӧвпсӧ обсуждајтӧмыс нінӧмтор, гажӧdчӧмыс кынгі ог кыпӧd.

Збылыс, мыјла не јітны прijатнӧјсӧ полезнӧјkӧd? Мыјла не воспользујтчыны кущӧм-kӧ шутлівӧј лібӧ полушутлівӧј проdелкаӧн сы могыс, медым суны мыј-kӧ тешkоdӧс, мыјkӧ вреdнӧјӧс, мыјkӧ жынвыјӧ тешkоdӧс, жынвыјӧ вреdнӧјӧс dа с. в.?

Со кыгі велӧdіс Ленін пӧверајтны работнікјасӧс, kор dелӧыс мунӧ государстволыс інтересјассӧ вісӧм јылыс, ужалыс јӧзлыс інтересјассӧ вісӧм јылыс. Медым разоблачітны врагӧс лібӧ жынвыјӧ врагӧс, медым разоблачітны мыјkӧ „вреdнӧјӧс“, „жынвыјӧ вреdнӧјӧс“, Ленін сӧветујтліс прібегајтны „хітростјасӧ“, „разведкајасӧ“, „каверзјасӧ“, „проdелкајасӧ“. Мі-kӧ еskӧ Ленінлыс тајӧ індӧdјассӧ серјознӧја использујтім міјан уҗын, мі уна вреdітелӧс разоблачітім еskӧ возжык, егӧ лезӧј еskӧ вел уна dіверсіја, подkоп, dа шпіонскӧј вылазкајас заводјасын, шахтајасын, kӧрттујјас вылын. Kӧт-нін возӧ вылӧ мі dолженӧс артыштны Ленінлыс тајӧ сӧветјассӧ сігі, кыгі пологајтчӧ большевікјаслы.

Ог шоча мі кывлӧј ответственнӧј јортјаслыс, мыј работнікјасӧс налы сетӧ партіја, партіјнӧј організація. Тајӧн kӧсјӧны шуны, мыј, сіг шусана, „отвественнӧј работнік“ ог кывкут аслас аппаратӧ работнікјасӧс бӧрјӧм вӧсна, мыј тајӧ работнікјасыс-kӧ омӧлӧс, лібӧ вӧлӧмаӧс вескыdа врагјасӧн, то кывкутӧмсӧ быттӧkӧ нуӧ ог непосредственнӧј вескӧdлыс, а работніксӧ мӧdӧdыс партіјнӧј організація. Тащӧм речјастӧ, пӧжалуј, позӧ нӧшта гӧгӧрвоны сіјӧ беспартіјнӧјјаслыс, kodјаслы партіја—ӧтdор dелӧ. Коммуністјас ог вермыны таі сорнітны: партіјнӧј організація, dерт, нуӧ кывкутӧм коммуніст вӧсна dа на вӧсна, kodӧс сіјӧ мӧdӧdӧ сіјӧ лібӧ мӧd уж вылӧ, но тајӧ ог вістав, мыј kod-лы-kӧ,kodі kӧт сіјӧ ез вӧв, сетӧма право најтӧстны партіјалыс німсӧ.

Мӧdарӧ, міјан медвозза објазанност, вескӧdлысјаслӧн објазанност, ем објазанност пӧверајтны уж вылын партіјнӧј організацијаӧн мӧdӧdӧм работнікјасӧс. Работникӧс мӧdӧdӧмӧн партіјнӧј організація требујтӧ сіјӧс правілнӧја использујтӧм, сылыс способностјассӧ dелӧ вылын пӧверітӧм, сы уж бӧрса контрол. Вескӧdлыслӧн објазанност аскадын предупредітны партіјнӧј організацијаӧс тырмытӧмторјас јылыс, а сыыс јонҗыка-нін најӧ преступленијејас јылыс, kodі ужалӧ тајӧ вескӧdлыс ордас. Но мі мыјkӧ ог паныdас лывлӧј сещӧм положеҥијеkӧd, мыј,шуам,вескӧdлыс-хозајственнік разоблачітіс сіјӧ лібӧ мӧd вреdітелӧс, а партіјнӧј організація сіјӧс dорјӧ. dелӧ вылас міјан пыржык овлӧ мӧdарӧ. Весіг вреdітелӧс разоблачітӧм бӧрын, dа партіјнӧј організацијаӧн сіјӧс честнӧј работникӧн вежны законнӧј требованіје вылӧ вісӧdтӧг хозајсвеҥнікјас ог шоча выступајтны чуждӧј јӧзӧс dорјысјасӧн, унаыс петkӧdлӧны обывателскӧј неразборчівост, политіческӧј сінтӧмлун. Тајӧ-ӧмӧј абу верно?

Мі ог еща награждајтӧ хозајственнікјасӧс орdенјасӧн, ошкам налыс успехјассӧ. Поndам тајӧс вӧчны і возӧ. Но міјан емӧс сещӧм јӧз, kodјас окота пырыс пріпісывајтӧны аслынс став успехјассӧ предпріјатіјелыс лібӧ промышленност быdса јукӧнлыс, но лыddӧны аснысӧ свободнӧјјасӧн кывкутӧмыс асланыс ужын грубӧј політіческӧј ӧшыбкајас вӧсна, вреdітелјас dінӧ тӧждыстӧмлун dа сінтӧмлун вӧсна. Та вӧсна лоӧ ускӧdны тӧdвыланыс міјан вескӧdлысјаслы не сӧмын најӧ моральнӧј dа јурідіческӧј кывкутӧм јылыс політіческӧј тамышлун петkӧdлӧм вӧена, но вескыdа колӧ шуны тащӧм јӧзыслы, мыј најӧ сувтӧdӧны. аснысӧ сещӧм положеҥијеӧ, kор најӧ мышку сајын троцкістскӧј dа мукӧd вреdітелјас іҗdевајтчӧны најӧ беспомощност вылын, сералӧны најӧ політіческӧј тамышлун вылын. Kӧт еskӧ враглӧн тајӧ лӧкыс німkоdасігтыр сералӧмыс заставітіс беспечностӧ вӧјӧм ӧткымын вескӧdлысјасӧс воны тӧлквыв, стрӧгҗыка пӧверајтны асланыс ужыс кывкутана участокјассӧ, бdітелнӧјҗыка вісӧdны асланыс аппарат уж бӧрса!

Троцкістско-фашістскӧј шајкалыс вреdітелско-dіверсіоннӧј ужсӧ разоблачітӧм урокјас тӧdчӧdӧны руководашщӧј постјас вылӧ політіческӧја пӧверітӧм, государство dінӧ отношеҥијеын честнӧј работнікјасӧс выdвігајтӧмлыс коланлун. Сені, kӧні жебӧс міјан kадрјас, мі dолженӧс решітелнӧјҗыка выdвігајтны політіческі проверенннӧјјасӧс, kоt і тырмытӧма подготовленнӧјјасӧс, но способнӧј dа велӧdчыны кӧсјыс работнікјасӧс. Тащӧм јӧзыс абу еща. Најӧс позӧ і колӧ велӧdны ужавны, кыпӧdны налыс dелӧвӧј квалифікацијасӧ.

Вескӧdлыс dолжен кужны бӧрјыны ассыс основнӧј работнікјассӧ, пӧверітны налыс ужсӧ, отсавны налы вескӧdны ужын тырмытӧмторјассӧ, отсавны најӧ політіческӧј развітіјелы. Вескӧdлыс, kodі ог ужав основнӧј работнікјасӧс бӧрјӧм вылын лібӧ ог куж большевістскӧја бостыны тајӧ dелӧ dінас,—абу вескӧdлыс, а пустӧј канцеларіст лібӧ болгыс. Міјан ем уна тырмытӧмтор работнікјасӧс бӧрјӧмын сы вӧсна, мыј уна вескӧdлысјас ог пыddі пуктыны тајӧ dелӧсӧ, вунӧdӧны асланыс політіческӧј кывкутӧм јылыс, вунӧdӧны сы јылыс, мыј пӧверка, торјӧн-нін політіческӧј пӧверка dа работнікјасӧс сувтӧdалӧм, налыс не сӧмын dелӧвӧј, но і політіческӧј качествојассӧ арталӧмӧн—зев важнӧј dелӧ быd вескӧdлыс-большевікӧн.

Вескӧdлыс кывкутӧ аслас kадрјас вӧсна. Вескӧdлысӧс колӧ пӧверајтны, медвоз, работнікјасӧс сувтӧdлыны кужӧмсерті, kадрјасӧс, налыс кыгі dелӧвӧј, сіг і політіческӧј качествојассӧ арталӧмӧн, бӧрјыны кужӧм серті. Мі ог шеdӧdӧј колана урокјас разоблачітӧм троцкістскӧј банdа dіверсіонно-шпіонско-вреdітелскӧј ужыс, ог-kӧ вермӧј јона бурмӧdны міјан хозорганјасын dа предпріјатіјејасын работнікјасӧс бӧрјӧм, ог-kӧ гӧгӧрвоны міјан вескӧdлысјас тајӧ dелӧ вӧснаыс асоныс серјознӧј кывкутӧмсӧ. Тајӧ dелӧ котыртӧм бурмӧdӧмӧн-жӧ, мі нӧшта ӧdјӧҗык кутам вославны возӧ социалістіческӧј строітелство став јукӧнјасын.

Кыпӧdны кывкутӧм вескӧdлысјас работнікјасӧс бӧрјӧм вӧсна—со нӧшта ӧті важнӧј вывод вреdітелство урокјасыс

(Возӧ лоӧ-на)

Хішніческеја мӧсјас начкалӧм.

„Выж-тој“ колхозын (Ловча с/с) колхозникјас нӧвсны, а јонжикасӧ јединоличнӧј секторын 1936 воӧ јона вӧлі паскаdӧма бурдоровӧј мӧсјасӧс начкалӧм. Ні ојктсӧвет, ні ветврач мӧсјасӧс начкыны разрешеніје ез сетлыны.Сӧмын јединоличникјас Меҥенцова А. Петровна, Меҥенцов Степ. В. dа колхозник Остаков П. І. медым орӧdны рајон паота скӧт развівајтан план мӧсјаснысӧ начкалісны, а јајсӧ вузавлісны.

Тајӧ мыж вӧчӧмыс 11-d участокса Надсуd кујімнан мижалаҗјассӧ суdітіс 4 тӧлысӧн 7 тӧлысӧ іспрaвітелнӧј трудӧвӧј ужјас вылӧ.

Колегов

Отв. редактор пыddі— П. РАССЫХАЈЕВ

Објем № 449 | Редакцијаӧн адреса: Мылдінредакција | Мылдін рајонувса „Печераса Вӧрлеҗыс“ газетлӧн типографија | Тіраж 1110 экз.